

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá konkurencí spojek *if* a *whether* v závislých větách tázacích. Ze sémantického hlediska mezi těmito dvěma spojkami není rozdíl, jsou tedy mezi sebou zaměnitelné, proto představují konkurenční varianty, mezi kterými si mluvčí může svobodně vybrat. U konkurenčních variant se obecně předpokládá, že preference mluvčího jedné či druhé varianty je ovlivňována vnitřními a vnějšími lingvistickými faktory. Účelem této práce je prozkoumat tento konkrétní jev a přinést nové poznatky o vlivu vnitřních i vnějších faktorů, které určují, jakou ze dvou spojek si mluvčí vybere.

Práce je založena na korpusovém výzkumu. Praktická část se opírá o 200 příkladů závislých zjišťovacích otázek, uvozených spojkou *if* nebo *whether*, jejichž zdrojem je mluvená verze Britského národního korpusu, vydána v roce 2014. Shromážděná data jsou zkoumána vždy z pohledu jedné proměnné, počínaje od vnitřních lingvistických faktorů až k faktorům vnějším. Analýza se nejprve zaměřuje na zkoumání vlivu řídicích sloves a na vliv větného typu. Dále je také prozkoumán charakter věty vedlejší. Analýza je zaměřena na syntaktickou funkci, kterou vedlejší věta zastává, na to, zda je věta finitní či nefinitní, a také na to, zda má rozlučovací povahu či nikoli. Mezi analýzu vnějších lingvistických vlivů byli zahrnuti pohlaví, věk a geografická oblast. Pro ověření statistické signifikance vlivu jednotlivých faktorů byla použita logistické regrese nebo série Chi2 testů.

Klíčová slova: závislé zjišťovací otázky, spojky *whether* a *if*, konkurenční varianty, vnitřní lingvistické faktory, vnější lingvistické faktory